GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE IN FIECARE DI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNŢIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 185. *Dumineca, 23 Augustŭ (4 Septemvre).* **1887.**

†

Tocmai la încheierea foii telegrafulŭ ne aduce din Blaşiu trista şi durerósa scire, că unulŭ din stêlpii cei mai tarĭ ai limbei şi ai literaturei nóstre, părintele filologiei române, eruditulŭ dascălŭ şi apostolŭ alŭ românismului

TIMOTEU CIPARIU

a încetatŭ din viaţă astădĭ diminéţă. Lunĭ la órele 3 d. a. se va face înmormêntarea.

Timpulŭ şi spaţiulŭ nepermiţêndu-ne adĭ de a aduce tributulŭ nostru de recunoscinţă acestui mare învĕţatŭ românŭ, descriindŭ viaţa sa plină de labóre şi de róde îmbelşugate pe teremulŭ scientificŭ, politicŭ şi bisericescŭ, îi dicemŭ: Odihnesce în pace prea vrednicule fiiu alŭ naţiunei române, care eternŭ neştersŭ vei fi în memoria ei!

Braşovŭ, 22 Augustŭ 1887.

In cestiunea bulgară nu s'a adusŭ încă până adĭ nicĭ o lămurire, dovadă că divergenţele dintre puterĭ suntŭ adĭ totŭ aşa de marĭ ca şi mai nainte.

Prinţulŭ de Coburgŭ, bietulŭ, îşĭ dă tótă silinţa de a-şĭ împlini cuvêntulŭ ce l'a datŭ Bulgarilorŭ, că va lucra cu zelŭ şi cu curagiu la consolidarea ţĕrii. Elŭ întêmpină însĕ greutăţĭ din ce în ce mai marĭ.

Nu scimŭ decă până adĭ i-a fostŭ cu putinţă a-şĭ forma măcarŭ noulŭ sĕu ministerŭ. Trebue sĕ fiă mare neînţelegerea între conducĕtorii bulgarĭ, décă este aşa de grea de a face sĕ'şĭ întindă mâna câţiva dintrînşii, spre a da ajutorŭ principelui în lucrarea sa.

Intr'aceea Rusia persistă în pretenţiunea sa d'a trimite cu aprobarea Turciei unŭ generalŭ rusescŭ în Bulgaria, avêndŭ împuternicirea de a guverna în Bulgaria şi Rumelia, până ce o nouă Sobraniă va alege unŭ altŭ principe.

O scire din Constantinopolŭ sosită erĭ spunea chiar, că Turcia s'a învoitŭ a introduce, cum cere guvernulŭ rusescŭ, printr'unŭ comisarŭ alŭ ei pe generalulŭ rusescŭ Ernroth în Bulgaria. Acum însĕ se modifică acéstă scire accentuându-se, că Germania voesce sĕ ia rolulŭ de mijlocitóre în afacerea misiunei lui Ernroth.

Principele Bismarck de mulţĭ anĭ încóce nu mai ese din rolulŭ sĕu de mijlocitorŭ. Aci e Austria, aci Rusia, pe care se silesce sĕ o împace cu câte vre-o schimbare; este însĕ fórte greu a împăca deodată pe amêndouĕ aceste puterĭ, şi sĕ iasă bine socotéla şi pentru Germania. Când Bismarck se pregătesce a-i aduce câte unŭ serviciu Austriei, se nascŭ îngrijirĭ în sînulŭ celorŭ din Petersburg şi vice-versa.

Acum e rêndulŭ celorŭ din Viena sĕ fiă în grijaţĭ. E vorba adecă de o apropiată întâlnire a împĕratului Germaniei cu Ţarulŭ. Deja se scie şi loculŭ şi dina întâlnirei. Ea se va face în Stettin din Pomerania prusiană în 12 Sept. a. c.

Se înţelege că acestei întrevederĭ în momentele de faţă i se dă o importanţă deosebită. Foile germane susţinŭ, că ea are sĕ documenteze faptulŭ, că vechia şi probata amiciţiă între Rusia şi Prusia nu s'a sdruncinatŭ nicĭ prin agitaţiunile foilorŭ panslaviste, nicĭ prin campania pornită de foile germane contra valorilorŭ rusescĭ.

Reînoirea amiciţiei prusso-rusescĭ în nisce momente când în Viena se aşteptă, ca Germania sĕ sprijinéscă politica monarhiei nóstre în Orient în puterea alianţei ce s'a sigilatŭ din nou la întrevederea dela Gastein, a trebuitŭ sĕ nască nedumerirĭ şi temerĭ, că legătura austro germană s'a slăbitŭ. Faptŭ este că adĭ Germania stă în cestiunea bulgară cu totulŭ pe partea Rusiei, pe când Austria merge cu Italia şi cu Anglia în altă direcţiune,

Foile din Viena amice legăturei cu Germania se mângăe însĕ cu aceea, că presenţa generalului din armata germană, a contelui Waldersee, la manevrele armatei împĕrătescĭ în Moravia indică, că bunele relaţiunĭ între Viena şi Berlinŭ esistă încă şi astădĭ.

Dér, dice una din memoratele foi, faptulŭ că unŭ oficerŭ germanŭ de unŭ rangŭ atâtŭ de mare şede la drépta împĕratului Austriei la prândulŭ dela curte, dovedesce numai sinceritatea şi fidelitatea de aliată a Austriei, care nu vrea sĕ aibă secrete militare înaintea amicilorŭ ei germanĭ. Din partea Germaniei însĕ nu s'a datŭ nicĭ o dovadă de o asemenea fidelitate.

Fóia vieneză din vorbă doresce sĕ se dea acéstă dovadă de către aliaţii germanĭ. Pe ce basă însĕ o doresce, nu ne spune. Intrevederea între Impĕratulŭ Vilhelm şi Ţarulŭ Alexandru de sigurŭ că nu póte forma basa pentru împlinirea dorinţei esprimate.

Adunarea generală a Associaţiunei.

Sibiiu, în 19 Augustŭ 1887.

(Urmare).

Fraţii Sibiienĭ încă de timpuriu au făcutŭ pregătirĭ pentru primirea participanţilorŭ şi arangiarea petrecerilor diferite. Unŭ comitetŭ de 40 de membri, în frunte cu Dr. I. Moga, împărţitŭ în diferite secţiunĭ, a îngrijitŭ pentru cuartire primirea óspeţilorŭ din afară la gară. Aceştia însĕ, nefăcendŭ mare îmbuldélă, membrii comitetului se putură achita bine de datoria lorŭ atâtŭ Vinerĭ câtŭ şi Sâmbătă, când sosiră ultimii óspeţĭ.

Sâmbătă sera, în 15 (27) August, ne-amŭ întrunitŭ cu toţii pentru prima óră la „Séra de cunoscinţă« în grădina „Hermann«. Incă la orele 8 séra unŭ publicŭ numerosŭ venia din tóte părţile cu paşĭ grabiţĭ îndreptându-se către spaţiosulŭ pavilionŭ din susŭ amintita grădină, unde aveau sĕ se salute Românĭ din diferite părţĭ, cu frăţéscă dragoste.

La $8^1/_2$ óre pavilionulŭ era deja plinŭ de óspeţĭ. Pe feţele multora din ei se putea ceti bucuria simţită la întâlnirea rudeniilorŭ, amicilorŭ şi cunoscuţilorŭ. Veselia începu sĕ şĭ ia cursŭ liberŭ şi crescu când musica orăşenéscă începu a cânta. Dér décă pe lângă acéstă veselia musica ar fi voitŭ sĕ ne mai şi insufleţéscă, ar fi trebuitŭ sĕ ne cânte mai multe piese românescĭ, decâtŭ străine, şi sĕ nu ne achite c'unŭ simplu potpuriu din melodii române. După ce în fine se terminară salutările reciproce, cam pe la 10 óre, o parte din public, obositŭ póte de călĕtoriă, începu deja a părăsi pavilionulŭ, partea cea mai mare însĕ rĕmaseră în sală unde după masă s'a danţatŭ până târdiu.

Ori cine ar fi intratŭ în sală, pre când se afla intregŭ publiculŭ la masă, trebuia sĕ constate numĕrulŭ frumosŭ alŭ celorŭ presenţĭ, dér nicĭdecum nu i-arŭ fi făcutŭ impresia unei serĭ de cunoscinţă, vĕdêndŭ rĕspânditŭ la câte o mesă rotundă familiă de familiă isolate. După părerea mea era de doritŭ, ca la o astfelŭ de ocasiune sĕ se fi aranjatŭ mese marĭ jurŭ împrejurŭ, pentru ca într'adevĕrŭ sera sĕ pótă deveni »Sera de cunoscinţă“, er nu sĕ se lase cum am vĕdutŭ, unele familii isolate cu totulŭ, şi decă chiar se făcea o cunoscinţă ea părea a se face mai multŭ silită din lipsa de locŭ la alte mese. Mărturisescŭ, că acéstă grupare de cunoscinţe mi-se părea cam ciudată şi nu mĭ-o putémŭ esplica până ce unŭ amicŭ alŭ meu din Sibiiu îmĭ dădu desluşire spuindu-mĭ că »la noi în Sibiiu aşa e moda astădĭ“. La tinerii din Sibiiu am observatŭ însĕ, că ei între ei, nu parŭ a se ţiné aşa de strictŭ de moda acésta, căcĭ îi vĕdui concentraţĭ la o singură mesă, dér faţă cu celel'alte mese se presentau şi ei în haina separatismului, ceea ce dreptŭ spuindŭ nu 'mĭ-a plăcutŭ nicĭdecum.

Dumineca 16 (28) Augustŭ după 9 óre a. m. s'a servitŭ de către Prea Sânţia Sa Metropolitulŭ Mironŭ unŭ »Te Deum« în biserica metropolitană, care deşi mică nu mi s'a părutŭ îndesuită de asistenţĭ. Pe la 11 óre a. m. se deschide în »Sala Comitatului« prima şedinţă a Associaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ. D-lŭ vice-preşedinte I. Bologa anunţă celorŭ presenţĭ, dintre carĭ aprópe jumĕtate erau dame, în numĕrŭ nu prea satisfăcătorŭ — ceea ce nu ne póte nicĭdecum înbucura — imposibilitatea în care se află multŭ meritatulŭ presidentŭ alŭ Associaţiunii, d-lŭ T. Cipariu, de a participa la acéstă adunare generală şi prin urmare îi rĕmâne dênsului onórea de a presida la acéstă Adunare generală. Salutândŭ apoi de binevenire pe cei presenţĭ, ocupândŭ loculŭ presidialŭ, dechiară şedinţa de deschisă. Puţinŭ după deschidere apăru în sala şedinţei şi Escelenţa Sa Metropolitulŭ Mironŭ Romanulŭ, care ocupă locŭ în fruntea salei asistândŭ până la încheiarea şedinţei.

Ca de obiceiu s'a alesŭ mai întâiu o comisiune de 3 pentru încassarea de taxe dela membrii vechĭ şi dela cei carĭ se vorŭ înscrie de nou. Nu mare a fostŭ însĕ de astădată munca acestei comisiunĭ, căcĭ abia au fostŭ vre-o 17 - 20 de inşĭ carĭ s'au insinuatŭ ca membrii în şedinţa primă, cândŭ după mine, într'unŭ asemenea centru trebuia sĕ atingă numĕrulŭ lorŭ celŭ puţinŭ cifra de 100.

Sĕ dete mai departe cetire apelului nominalŭ al membrilorŭ Asociaţiunei, carĭ au dreptŭ a participa cu votŭ decisivŭ. Nu potŭ trece peste acestŭ punctŭ fără a da espresiune încă odată îngrijirii ce m'a cuprinsŭ vĕdêndŭ numĕrulŭ micŭ alŭ membrilorŭ ordinarĭ (447) şi repetŭ de nou, că în aceste condiţiunĭ este imposibilŭ ca Asociaţiunea nóstră sĕ pótă progresa cum se cade în raportŭ cu esigenţele crescênde ale timpului modernŭ în tóte privinţele! Sperămŭ însĕ că în curêndŭ Românii noştri se vorŭ convinge, că cu nepăsarea de până acum nu putemŭ ajunge departe şi vorŭ da în viitorŭ totŭ concursulŭ lorŭ la ajungerea măreţului scopŭ culturalŭ alŭ Asociaţiunii, pentru ca nu preste multŭ sĕ avemŭ satisfacţiunea de a numĕra celŭ puţinŭ preste o miiă de membrii ordinarĭ. Aşa se fiă!

Secretarulŭ alŭ II-lea d-lŭ Dr. Crişanŭ cetĭ apoi raportulŭ generalŭ alŭ Comitetului despre activitatea sa în decursulŭ anului 1886/7 dimpreună cu adausele salei care se va publica de sigurŭ în detailŭ.

Fiindŭ la ordinea dilei insinuarea propunerilorŭ şi a eventualelorŭ interpelărĭ, dlŭ I. Crişanŭ advocatŭ din Abrudŭ luândŭ cuvêntulŭ propune: 1. Sĕ se voteze comitetului mulţămită protocolară pentru îndeplinirea cu esactitate a concluselorŭ anteriore şi în genere pentru activitatea desvoltată în decursulŭ acestui anŭ; şi 2. Ca spesele internatului împreunatŭ cu şcóla de fetiţe a Asociaţiunei sĕ se acopere în viitorŭ numai din venitele acestui internatŭ, la ceea ce d-lŭ V. Babeşŭ observă că, nefiindŭ acestea propunerĭ de sine stătătóre, ci unele carĭ şi aşa mai vinŭ înainte, fiindŭ în legătură cu raportulŭ generalŭ, ar fi bine pentru a urma o ordine în discusiune sĕ se facă atuncĭ, când va fi pe tapetŭ cestiunea raportului generalŭ. După acestea dlŭ Crişanŭ îşĭ retrage ambele propunerĭ sub reserva de a le face la timpulŭ sĕu.

Urmeză raportulŭ comisiunei esmise pentru înscrierea membrilorŭ alŭ cărei resultatŭ l'am amintitŭ mai susŭ. De asemenea se citescŭ şi numele membrilorŭ noi înscrişĭ dela ultima adunare generală până adĭ, numĕrŭ destulŭ de frumuşelŭ, şi împreună cu ceilalţĭ se proclamă prin „Se trăiescă“ ca membrii ordinarĭ ai Asociaţiunei. Se alegŭ douĕ comisiunĭ de câte 3 membri una pentru esaminarea socotelilorŭ pe anulŭ espiratŭ administrativŭ şi a proiectului de bugetŭ pentru anulŭ următorŭ şi alta pentru propunerĭ.

Incheindu-sĕ cu acestea ordinea primei şedinţe, Preşedinte dă cuvêntŭ distinsului şi neobositului primŭ secretarŭ alŭ Associaţiunei, d-lui G. Bariţŭ, care într'o vorbire fórte bine alésă arătă fasele şi greutăţile prin carĭ a trecutŭ cultura femeiei nu numai la noi, ci aprópe la tóte popórele. Vicisitudinile şi piedecile întêmpinate într'o educaţiune mai superióră a secsului frumosŭ au fostŭ cu atâtŭ mai greu de delăturatŭ, cu câtŭ aceste piedecĭ proveniau fórte adeseorĭ — şi durere provinŭ încă şi adĭ — nu dela clasa de josŭ, ci chiar dela clasa inteligentă. Arată apoi în modŭ

fórte precisĭ şi dibaciu talentele femeei române şi că ar fi unŭ pĕcatŭ strigătorŭ la cerŭ de a nu cultiva aceste talente. A umplea acestŭ golŭ la naţiunea nóstră a fostŭ intenţiunea Associaţiunei, când a înfiinţatŭ Institutulŭ de fetiţe şi graţiă acestei idei măreţe şi femeile nóstre se vorŭ puté bucura de o edu-aţiune conformă timpului modern ca şi viitorii lorŭ soţĭ.

Terminândŭ d-lŭ G. Bariţŭ interesantulŭ sĕu discursŭ, ascultatŭ de toţĭ cu viu interesŭ, d-lŭ presidentŭ I. Bologa invită pe toţĭ asistenţii a visita Institutulŭ de fetiţe situatŭ alăturea de casa comitatului. Visita a duratŭ aprópe o oră şi fiecare a rĕmasŭ pe deplinŭ mulţumitŭ de aranjamentulŭ localităţilorŭ, care corĕspunde în tóte recerinţelorŭ higienice şi pedagogice şi posede totŭ comfortulŭ necesarŭ ca şi cele mai bune institute de felulŭ acestuia. Dea Dumnedeu ca institutulŭ sĕ posédă în curêndŭ unŭ numĕrŭ câtŭ sĕ póte de frumosŭ de eleve din tóte părţile locuite de Românĭ!

(Va urma.)

INAUGURAREA

Statuei lui Ovidiu

în Constanţa din Dobrogea

(după »Voinţa Naţională«.)

In 18 Augustŭ a fostŭ diua fixată pentru inaugurarea statuei lui Ovidiu. Din ajunŭ numeróse familii din Bucurescĭ, Brăila şi Galaţĭ veniseră sĕ ia parte cu populaţiunea şi călĕtorii din Constanţa la acéstă măreţă serbare.

D-lŭ D. A. Sturdza, ministru alŭ cultelorŭ şi instrucţiunei publice, a sositŭ în diua de 17 Augustŭ pentru ca sĕ presideze acéstă serbare.

P. S. S. Partenie Clinceanu, episcopulŭ Dunărei de josŭ, a ţinutŭ sĕ onoreze cu presenţa sa acéstă serbare naţională, venindŭ în aceeaşĭ di din judeţulŭ Tulcea unde se dusese spre a-şĭ visita eparhia.

In diua de 18 Augustŭ, piéţa »Independenţei, unde se află ridicată statua lui Ovidiu, era strălucitŭ împodobită cu arcurĭ de verdéţă şi cu drapele naţionale; pe la balcónele şi ferestrele caselorŭ de prin prejurŭ fâlfâiau drapele tricolore şi erau împodobite cu covóre bogate Trupele, sub comanda d-lui coloneluŭ Salmanŭ, erau înşirate de-a lungulŭ stradei »Remus Opreanu« dela hotelulŭ Carolŭ până în strada »Independenţei. Aspectulŭ era din cele mai măreţe.

Marea piéţă a „Independenţei' abia conţinea mulţimea de lume, reunită în haine de sĕrbătóre, sĕ dea omagiulŭ lorŭ măreţei figurĭ a poetului, reprodusŭ cu atâta măestriă de marele sculptorŭ Ferrari. Balcónele şi ferestrele de prin prejurŭ erau asemenea înţesate de totŭ ce era mai frumosŭ în Constanţa, precum şi de visitatorii ei.

La 9 óre precisŭ, d. ministru Sturdza, însoţitŭ de d-nii generalŭ Cernatŭ şi Dunca cu suita, şi d. prefectŭ alŭ judeţului, încungiuratŭ de întregŭ personalulŭ sĕu superiorŭ, au făcutŭ intrarea sa în incinta de lângă statuă. unde a fostŭ întêmpinatŭ de d. primarŭ alŭ Constanţei şi de d. Remus Opreanu, preşedintele comitetului ridicărei statuei.

După sosirea d-lui ministru, d. Remusŭ Opreanu a rostitŭ următorulŭ discursŭ, care a fostŭ întreruptŭ de dese aplause:

»Domnule ministru! Domnilorŭ! In loculŭ acesta, pe care se înalţă astădĭ Constanţa nóstră, era, acum 19 secule, oraşulŭ Tomi, coloniă uitată a Miletului, oraşŭ neinsemnatŭ de frontieră alŭ marelui Imperiu romanŭ. Cine ar fi sciutŭ de Tomi? Istoria i-ar fi tăcutŭ numele, seu 'i l'arŭ fi scrisŭ numai precum a făcutŭ şi va face şi în viitorŭ pentru atâtea cetăţĭ şi state, de carĭ nicĭ unŭ faptŭ însemnatŭ alŭ umanităţei nu se legă. Der a fostŭ destulŭ ca unŭ omŭ sĕ vină din Cetatea Eternă din Roma în esilŭ aci, sĕ sufere, sĕ plângă în nemuritóre versurĭ pe malurile acestei mărĭ, şi acelŭ omŭ sĕ fi fostŭ Ovidiu, una din gloriele lumei antice, pentru ca numele de Tomi sĕ trăéscă în vecĭ, iubit şi venerat în memoria tuturorŭ. Sulmona dete poetului viéţă, Roma fericirea şi gloria, Tomi mormêntulŭ, însĕ cuprinde totulŭ; elŭ este patria eternă. De aceea vechia Tomi a fostŭ atâtŭ de renumită şi de venerată şi pămêntulŭ pe care se înălţa odinioră va fi încă iubitŭ şi scumpŭ câtŭ timpŭ se vorŭ afla ómenĭ, carĭ sĕ iubéscă poesia şi sĕ admire geniele carĭ inobilescŭ şi ilustréză naţiunile şi umanitatea. Când prin valórea armelorŭ române şi prin înţelepciunea ómenilorŭ noştri de statŭ, Dobrogea, acéstă veche provinciă romană, a fostŭ cucerită şi alipită de corpulŭ ţĕrei, amŭ găsitŭ noi, trimişii cei dintâiu aci, la fiăcare pasŭ urmele măreţe ale Romanilorŭ, strămoşilorŭ noştri. Cu pietate filială amŭ admiratŭ valurile lorŭ de apĕrare, cetăţile, monumentele şi câtŭ distrugĕtorulŭ timp mai lăsase sĕ esiste din artele şi civilisaţiunea lorŭ. Pe malurile acestei mări, amŭ aflatŭ, sub didurile nouei Constanţe, ruinele vechei Tomi, şi prin aceste ruine amintirile trecutului ne-au presentatŭ, pe câtŭ de mare şi de gloriósă pe atâtŭ de duiósă şi nenorocită, figura poetului nemuritorŭ, esilatului tiranilorŭ, omului cădutŭ sub urgia despotică şi perdutŭ din causa geniului sĕu, figură neconsolată încă şi cerêndŭ mereu monumentulŭ pe care sĕ se scrie versurile ce spunŭ suferinţele lui. Şi noi, sânge din sângele lui, nemŭ din nemulŭ lui, amŭ credutŭ că este o datoriă sacră a strănepoţilorŭ de a onora pe marii strămoşĭ şi amŭ înălţatŭ acéstă statuă, pe care mâna inspirată a sculptorului Ferrari a sciutŭ sĕ o facă atâtŭ de adevĕrată şi atâtŭ de frumósă. Sulmona, legănulŭ lui Ovidiu, Roma raiulŭ lui, Italia întrégă au însoţitŭ opera nóstră cu aprobărĭ şi încuragiărĭ actuóse. Comunitatea nóstră de origine, glasulŭ căldurosŭ alŭ sângelui se manifestéză de astă dată cu putere şi entusiasmŭ. Acestŭ mare Romanŭ nu ne este elŭ strămoşŭ comunŭ? Nu ne fălimŭ noi împreună de aceeaşĭ gloriă?

„Acéstă statuă este ridicată în vechia provinciă romană, pe pămêntulŭ ce noi, urmaşii, ilŭ avemŭ, şi prin dreptulŭ istoricŭ, dela părinţii noştri. Ea va spune, documentŭ în bronzŭ neperitorŭ, că Dobrogea a fostŭ romană; ea va arĕta tuturorŭ că suntemŭ aci, în casa părintéscă; că nu amŭ cuceritŭ decâtŭ ceea ce era alŭ nostru."

»Statua se ridică aci, în centrulŭ oraşului, în inima Constanţei. Prin esilulŭ marelui poetŭ, Tomi era celebră, prin statua lui, Constanţa, fiica urbei Tomi îşĭ légă în modŭ indisolubilŭ esistenţa actuală de cea vechiă, şi Constanţa română continuă pe Tomi romana. E splendidulŭ titlu de nobleţă alŭ oraşului acestuia. Constanţa va puté totdeuna cu mândriă dice: »Étă imaginea acelui mare poetŭ ce repauséză în sinulŭ meu!« „De aceea, cu entusiasmŭ, întréga populaţiune a oraşului a contribuitŭ pentru înălţarea acestui monumentŭ.'

„Desvĕlindŭ statua lui Ovidiu, mĕ simtŭ datorŭ, d-le ministru, a vĕ aduce, în numele comitetului, espresiunea profundei nóstre recunoscinţe pentru marele concursŭ ce aţĭ bine voitŭ a da pentru succesulŭ operei. Nu vomŭ uita că fără ajutorulŭ dv. luminatŭ şi patrioticŭ, acéstă di atâtŭ de fericită putea sĕ fie cu multŭ întârdiată.

„Nu potŭ termina fără a asocia încă o dată numele Constanţei de alŭ Sulmonei. Astădĭ chiar primescŭ o telegramă a primarului oraşului Sulmona. Étă i cuprinsulŭ:

„„In numele consiliului comunalŭ vĕ rogŭ se representaţĭ Sulmona la inauguraţiunea monumentului concetăţeanului nostru Ovidiu în acelŭ oraşŭ Constanţa, imortalisatŭ de cânturile lui.

„„Suntŭ singurŭ că veţĭ primi însărcinarea şi vĕ veţĭ face interpretulŭ sentimentelorŭ nóstre de sinceră afecţiune către acestŭ generosŭ poporŭ, care afirmă din ce în ce mai multŭ originea sa prin cultulŭ marelui poetŭ, gloria nóstră comună.'"

Sulmona, patria şi leagănulŭ lui, asistă prin urmare la acéstă serbare. In aceste momente cugetele şi inimile Sulmonesilorŭ spre acestŭ locŭ suntŭ îndreptate. Urbea natală dice Constanţei: Veneréză-i memoria! Iubesce-i monumentulŭ! Ovidiu romanulŭ este alŭ meu ca şi alŭ tĕu! Gloria ne este comună!

Constanţa rĕspunde că acéstă di este cea mai fericită a esistenţei sale. Şi acum înalţă-te statuă a marelui poetŭ, maestósă şi mândră sub cerulŭ României."

(Va urma.)

SCIRILE DILEI.

Ministrulŭ ungurescŭ de comunicaţiune a adresatŭ oficielorŭ poştale următórea ordinaţiune: Spre a pute mai bine controla pachetele şi scrisorile ce se trimitŭ pe poşte scutite de portŭ, cu privire la îndreptăţirea d'a fi scutite, adresa cu numele trimiţĕtorului şi alŭ adresatului, mai departe însemnarea obiectului, clausula scutirei de porto şi însemnarea locului destinaţiunei sĕ se facă clarŭ şi legibilŭ în limba unguréscă. Pachete care nu corespundŭ acestorŭ cererĭ sĕ se restitue trimiţĕtorului cu adausulŭ, că între astfelŭ de împrejurărĭ nu se póte acorda scutirea de porto Ér décă trimiţĕtorulŭ insistă pe lângă aceea, ca pachetulŭ sĕ se triméţă şi cu adresa în altă limbă, atuncĭ oficiele postale se satisfacă cererei, der sĕ ceră taxa de porto. — Mai bine plătitŭ porto, decâtŭ maghiarisată adressa.

—x—

Se scrie din Timişóra către „Ung. Post": „In comuna învecinată Tolya (?) se născu o bătaiă sângerósă între personalulŭ ungurescŭ de serviciu alŭ proprietarului G. Beniczky şi între locuitorii românĭ. Ungurii, vr'o 20 de inşĭ, atacară pe Românĭ, carĭ deteră alarmŭ trăgendŭ clopotele, se puseră în apĕrare şi omorîră pe unulŭ dintre atacatorĭ, anume Kaspar Szucs. Incuragiaţĭ prin acesta, Românii continuară urmărirea atacatorilorŭ. Unulŭ dintre acestia, anume Alex. Nyerges, se refugiă în podulŭ unei case şi împuşcă pe Miu Niculae, care-lŭ urmărea. Românii, înfuriaţĭ prin acesta, deteră focŭ casei. Nyerges căută sĕ scape, der fu împuşcatŭ de Românĭ. Mai mulţĭ dintre acestia suntŭ răniţĭ. S'a pornitŭ imediatŭ cercetare."

—x—

Pentru cei carĭ dorescŭ a visita **esposiţiunea din Craiova**, direcţiunea căilorŭ ferate române a dispusŭ — precum suntemŭ informaţĭ — sĕ se dea bilete de ducere şi întórcere, pe căile ferate române, valabile pentru şese dile. Şĭ-au esprimatŭ dorinţa mulţĭ de aci, că arŭ voi bucurosŭ sĕ visiteze esposiţiunea, der cu părere de rĕu nu potŭ face acesta, din causă că din cele şése dile de ducere şi întórcere, nu le rĕmâne mai multŭ decâtŭ o di, ca sĕ visiteze esposiţiunea, necumŭ sĕ mai potă vede întregŭ oraşulŭ Craiova şi póte şi împrejurimile. Timpulŭ de şése dile fiindŭ decĭ neîndestulitorŭ favórea acordată de direcţiunea căilorŭ ferate române nu va pute spori visitatorii din depărtărĭ mai marĭ. Ar

---

FOILETONU.

(43)

Misterele Veneţiei.

de Edouard Didier, traducere de *Ioanŭ S. Spartali.*

XV.

Rĕsbunarea lui Martinengo.

— Prin întêmplarea acesta nu rĕmânea podestatul singurulŭ moştenitorŭ alŭ lui Paolo? întrebă dogele.

— Negreşitŭ! der acésta-i o probă?

— Se presupune celŭ puţinŭ!

— Cum aşa?

— Se spune că Batista Martinengo a fostŭ vĕdutŭ şi cunoscutŭ în castelulŭ locuitŭ de vĕrulŭ sĕu chiar în minutulŭ când s'a întêmplatŭ nenorocirea, chiar în diua când au muritŭ fără veste şi muma şi fiica.

— Tocmai aci vream sĕ viu! dise Loredano. Da, dicŭ şi eu că este aşa; unŭ omŭ a fostŭ vĕdutŭ în diua acea la castelŭ, pe omulŭ acela totă lumea l'a cunoscutŭ că era Batista Martinengo, şi cu tóte acestea întraceeaşĭ di şi la acelaşŭ ceasŭ Batista Martinengo era în tabĕră sub zidurile Bresciei; sĕ mĕ credeţĭ!

Unŭ senatorŭ făcu următórea observaţiă:

— Eu credeamŭ — dise elŭ — că chiar Batista Martinengo a recunoscutŭ că s'a dusŭ în castelulŭ pe care-lŭ locuia vară-sa, pentru ca sĕ-i spue că Paolo fusese omorîtŭ sub zidurile Bresciei.

— Astfel a umblatŭ vorba, însĕ nu este adevĕrat! sĕ spue chiar Batista Martinengo! rĕspunse Loredano.

— Eu n'am părăsitŭ tabĕra nicĭ o clipă! rĕspunse podestatulŭ, şi, chiar decă aşĭ fi vrutŭ sĕ-lŭ părăsescŭ nu aş fi pututŭ. Ordinulŭ era fórte straşnicŭ şi orĭ-ce ofiţerŭ, care ar fi lipsitŭ câteva ceasurĭ, ar fi fostŭ tratatŭ ca desertorŭ când s'ar fi întorsŭ în tabĕră.

Loredano dise ér:

— Prin urmare Batista Martinengo n'a părăsitŭ tabĕra.... acesta voiamŭ s'o stabilescŭ astfelŭ ca sĕ nu mai rĕmâe nicĭ o îndoială. Nu, n'a pututŭ părăsi tabĕra şi cu tóte aceste atuncĭ chiar exista unŭ Martinengo falsŭ. Pe acelaşŭ omŭ ilŭ găsimŭ adĭ.

Apĕrarea acesta a podestatului, presentată de Loredano cu mai multă căldură decâtŭ convingere, nu pré părea adevĕrată, însĕ avea avantagiulŭ că încurca cestiunea aruncândŭ óre care întunerecŭ peste nisce fapte, carĭ deocamdată păruseră totŭ atâtŭ de limpedĭ pe câtŭ de netăgăduite. La resultatulŭ acesta vrea sĕ ajungă viclenulŭ senatorŭ. Elŭ scia bine că Consiliulŭ cerea numai unŭ pretextŭ pentru ca sĕ libereze pe Martinengo spălatŭ de orĭ ce vină şi Loredano, negreşitŭ înţelesŭ cu Martinengo, tocmai astfelŭ de pretextŭ voia sĕ dea tribunalului supremŭ.

Dogele işĭ stăpânea cu mare greutate indignarea. In sfêrşitŭ dise lui Loredano:

— Te-ai arĕtatŭ fórte îndrăsneţŭ, d-ta, care vorbescĭ în interesulŭ podestatului Padovei.

— Eu vorbescŭ în interesulŭ dreptăţii şi adevĕrului! rĕspunse mândrulŭ senatorŭ.

— Nu tăgăduescŭ! — rĕspunse dogele. — Insĕ cu tóte acestea eu nu mĭ schimbŭ părerea. Ciudatŭ mijlocŭ de apĕrare ai întrebuinţatŭ amintindŭ astfelŭ de fapte. După cum n'ai uitatŭ d-ta, totŭ astfelŭ n'amŭ uitatŭ nicĭ noi... şi mai cu deosebire amintimŭ acestea: Vuetulŭ publicŭ care învinovăţea pe Martinengo era atuncĭ aşa de violentŭ, încatŭ a trebuitŭ sĕ se dea ordinŭ sĕ se desgrope cadavrele nevestei şi fiicei lui Paolo Martinengo. Fiindŭ că amêndouĕ muriseră într'aceiaşĭ di se detese ordinŭ sĕ fiă îngropate împreună. Ecă însĕ ce s'a întêmplatŭ! Corpulŭ contesei a fostŭ găsitŭ în cosciugulŭ unde fusese pusŭ, însĕ copilulŭ nu se mai găsi. După ancheta care se făcu ajunseră lucrurile acolo, că se declară că mórtea fiicei lui Paolo nu fusese constatată sigurŭ. In afacerea acésta totulŭ era misteriosŭ. Prin urmare, copiliţa, mórtă seu viă, perise, şi de atuncĭ nu s'a mai auditŭ vorbindu-se de dênsa.

— Nu cumva ai vrea, Alteţă, sĕ insinui că totŭ podestatul Padovei este pricina că a perit fiica lui Paolo? întrebă Loredano.

— Nu, mie nu-mĭ placŭ insinuările, însĕ aceea ce spunŭ o spunŭ pe faţă. Sub presiunea opiniunei publice s'a ordonatŭ autopsia şi a fostŭ făcută de ilustrulŭ Savonarola. In raportulŭ sĕu, Savonarola spunea că existau urmele unei otrăvĭ puternice în intestinele contesei.

— Admitemŭ acésta! dise Loredano.

— Ei bine, lumea învinovăţesce cu atâtŭ mai multă înverşunare pe Martinengo că ar mai fi sĕvêrşitŭ o crimă, fiindŭ că elŭ avea interesŭ sĕ móră contesa şi fiica ei, pentru că numai atuncĭ le puté moşteni. Aşadér, décă d-ta eşti dintre prietinii lui Martinengo....

— Da, şi mĕ mândrescŭ! dise Loredano tăindŭ vorba dogelui.

— Atuncĭ, dicŭ, facĭ cea mai mare imprudenţă ca

fi in interesulŭ căilorŭ ferate, alŭ esposițiunei și alŭ orașului Craiova, ca biletele de ducere și intórcere să fie valabile celŭ puținŭ pentru 15 dile. Nu ne indoimŭ, că confrații noștri dela foile din România vorŭ fi de acordŭ cu noi în acéstă privință și vorŭ stărui să se ia disposițiunĭ în acestŭ sensŭ.

—x—

Adunarea generală a universității săsescĭ e convocată pe diua de 3 Noemvre n. c. Se vorŭ esamina socotelele pe anulŭ trecutŭ și se va stabili bugetulŭ.

—x—

In Oradea-mare încăerându-se unŭ soldatŭ din regimentulŭ 101 de infanteriă cu sublocotenentulŭ sĕu, în furia sa ilŭ împușcă și sublocotenentulŭ espiră imediatŭ. Ucigașulŭ fu predatŭ tribunalului militarŭ.

—x—

„Liberalulŭ“ află că în Iașĭ, d. I. Blanc, singurulŭ profesorŭ care are cunoscință de limba universală Volapük își va deschide unŭ cursŭ de volapük și va preda oralŭ pentru Iașenĭ er pentru cei din provinciă în scrisŭ, pentru care a și începutŭ cu unŭ abonamentŭ de 10 lei pentru 10 lecțiunĭ, suficiente ca să pótă scí cineva gramatica în complectŭ, a ceti și scrie și a vorbi de o cam dată prin ajutorulŭ dicționarului germanŭ, francesŭ, italianŭ orĭ rusescŭ, până la terminarea dicționarului românŭ ce se află în lucrare.

—x—

Ni se scrie din Sĕlagiu: »Binecunoscutulŭ învĕțătorŭ și profesorŭ de limba și literatura română la gimnasiulŭ rom. cat. din Șimleulŭ-Sĕlagiului, d-lŭ Ioanŭ P. Lazarŭ, precumŭ suntemŭ informați, și-a luatŭ rĕmasŭ bunŭ dela cariera pedagogică și a primitŭ asupră-și sarcina conducerei afacerilorŭ comptabilității la înființânda bancă sĕlăgiană „Silvania.“ D-lŭ Lazarŭ, deși tinĕrŭ numai, dér totuși și-a asiguratŭ unŭ nume neperitoriu în inimile părințilorŭ interesați de crescerea corectă a fiilorŭ lorŭ, prin însemnatele sale tractate, despre educațiunea corectă a copiilorŭ micĭ, publicate în foile nóstre de specialitate atâtŭ dincóce câtŭ și dincolo de Carpați. Deci, cându ne esprimămŭ părerea de rĕu, că ne-a părăsitŭ pre noi, cei-ce ne ocupămŭ cu regenerarea gintei tinere, felicitămŭ totodată pre bărbații anteluptătorĭ din Sĕlagiu, pentru alegerea la acelŭ postŭ a d-lui Lazarŭ.«

Afacerea încălcării graniței.

Amŭ arĕtatŭ cum descriu foile unguresci faptulŭ încălcării graniței din dilele acestea. Étă acum și istorisirea faptului de cătră fóia română „Renascerea Băcăului,“ care dice că teritoriulŭ românŭ a fostŭ violatŭ de Ungurĭ:

„La 4 Augustŭ pe cósta muntelui Kerekbik, comuna Brusteasa jud. Bacău, aprópe de hotarulŭ româno-unguresců, 5 locuitorĭ de ai noștri coseau fenațele lorŭ. »Deodată se vĕdură atacați de o bandă de vre o 70 de Ungurĭ înarmați, care i-au ridicatŭ cu forța și i-au dusŭ într'o comună de dincolo, unde toți cincĭ au fostŭ arestați. Doi din locuitorĭ au spartŭ arestulŭ și au scăpatŭ, ceilalți stau și astădi sequestrați și arestați în Ungaria.

A doua di ceata de Ungurĭ a venitŭ érăși în mare numĕrŭ spre a ridica fenulŭ de pe teritoriulŭ românŭ Garda militară dela unŭ pichetŭ românŭ s'a opusŭ, și se dice că s'au trasŭ și focurĭ de o parte și de alta, fără însĕ să se semnaleze vre o nenorocire. »Ungurii s'au împrăsciatŭ, dându focŭ la fenațele de munte.

„A treia di, 6 Augustŭ, în dorĭ de di, Ungurimea a năvălitŭ la pichetulŭ Nr. 6, unde erau doi soldați; pe aceștia i-au bătutŭ cumplitŭ, li-au luatŭ armele și alte efecte militare; și în trecerea lorŭ în Ungaria, au distrusŭ gardurĭ și hotarĕ, au distrusŭ și datŭ focŭ semnelorŭ de frontieră.

„In adevĕrŭ d. prefectŭ s'a grăbitŭ a merge la fața locului, cu d. comandantŭ alŭ regimentului 27 de dorobanțĭ Bacău. Dér era prea târdiu.

Reghinulŭ săsescŭ, 25 Augustŭ 1887.

Petrecerea de véră îndatinată a junimei române din Reghinŭ și jurŭ s'a arangiatŭ la 9 Augustŭ n. c. A fostŭ diua acésta o di însemnată pentru românimea din acestŭ ținutŭ, mai vértosŭ pentru că totŭ atuncĭ, înainte de amédŭ, și-a ținutŭ adunarea sa generală în școla normală gr. cat. din locŭ și despărțĕmĕntulŭ XVII. alŭ Associațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului românŭ. Publicŭ numĕrosŭ s'a adunatŭ cu acéstă ocasiune din tóte părțile. Adunarea despărțĕmĕntului s'a terminatŭ prin unŭ banchetŭ comunŭ în frumósa grădină numită „La berăriă.“

Cătră amédŭ, cu deosebire în diua de 9 Augustŭ, stradele Reghinului resunau de trăsurile Românilorŭ din provincia, carĭ veneau de tóte părțile. După amédŭ la $7^1/_2$ óre, promenada din Reghinulŭ săsescŭ era îndesuită de publicŭ, care se îndrepta în massă cătră sala de danțŭ. Joculŭ s'a începutŭ la 8 óre cu o vioiciune și însuflețire, precum se îndatinéză a arĕta numai Românulŭ la astfelŭ de ocasiunĭ. Quadrilulŭ l-mŭ l'au jucatŭ 120 părechĭ. Iți crescea inima când vedeai fluturândŭ atâtŭ de grațiosŭ pitoresculŭ costumŭ naționalŭ pe trupurile svelte și mlădióse ale Românculețelorŭ nóstre. Ele, prin încântătórele lorŭ costume naționale, carĭ cu astă ocasiune au fostŭ mai bine representate ca orĭ când altădată, dedeau petrecerei nóstre unŭ coloritŭ adevĕratŭ românescŭ, precum în adevĕrŭ și era. Laudă datorimŭ pentru a ésta dómnelorŭ și domnișorelorŭ române, carĭ, precum se vede, din ce în ce mai tare începŭ a depune costisitórele și chiar antipaticile vestminte streine și a se entusiasma totŭ mai multŭ de ceea ce e nobilŭ și românescŭ. Le dorimŭ succesŭ și înaintare în acéstă direcțiune; sperămŭ că pe anulŭ viitorŭ, când o să mai convenimŭ la acéstă petrecere în Reghinŭ, vomŭ afla pe fia-care Română încinsă cu frumósa câtrință românéscă, și încă nu cumpĕrată, ci țesută de propria sa mână, căcĭ numai așa își vorŭ puté face meritŭ și pentru industria românéscă.

Inteligința română din Reghinŭ, sub alŭ cărei patronagiu s'a arangiatŭ acéstă petrecere, și-a datŭ tótă silința pentru buna reușită; concordiă și bună ințelegere a domnitŭ în tóte.

La începutulŭ pausei, sub conducerea unui vĕtafŭ, s'au jucatŭ de 10 tinerĭ îmbrăcați în costume naționale jocurile străbune „Călușarulŭ“ și „Bătuta“, aplaudați fiindŭ de repețite orĭ din partea publicului și admirați fórte multŭ cu deosebire din partea străinilorŭ. Totŭ atuncĭ, sub conducerea unui altŭ tinĕrŭ, după s'au jucatŭ și frumósele jocurĭ: „Brâulŭ“ și „Hora“.

Joculŭ s'a continuatŭ cu aceeași însuflețire până la 5 óre diminéța, când óspeții, prea îndestuliți, începură a părăsi sala de jocŭ și, conformŭ datinei de până acum, cea mai mare parte din ei, împreună cu tinerimea se întruniră în grădina așa disă la „Stolzenberg“, unde după unŭ dejunŭ comunŭ, s'a datŭ sĕmă despre starea cassei.

Ce atinge venitele și spesele petrecerei, acestea le vomŭ vede din rațiociniulŭ cassarului, care credemŭ că-și va da câtŭ mai curĕndŭ sĕmă pe cale publică.

Onoratului publicŭ participătorŭ îi aducemŭ cea mai căldurósă mulțămită pentru sprijinulŭ ce a binevoitŭ a ni-lŭ da cu astă ocasiune. Incheiu dorindŭ să ne revedemŭ sĕnĕtoși la petrecerea din anulŭ viitorŭ.

Unŭ participantŭ.

Lista de subscripțiune.

deschisă de „Gazeta Transilvaniei“ pentru comunele române din Ardélŭ nenorocite prin incendiu și inundare

Au mai incursŭ:

Prin binevoitórea stăruință a d-lui Nicolae Cosma, comerciantŭ în Iași, pe lista d-sale, dela d-nii:

Severŭ Mureșianu, profesorŭ . . .	lei n.	5	—
N. Cosma, comerciantŭ	»	10	—
V. Drăgănescu l. 1, Vasile Ioanŭ l. 1, H. C. Cuza l. 2, Popovicĭ elevŭ 50 banĭ, X l. 1, A. F. Flach 25 banĭ, V. Negruțz l. 1, G. Fotino l. 1, V. Stupeanŭ 50 banĭ, l. Mustacescu l. 1. N. N. l. 1, Albert Perjes 50 banĭ, Swirkotzky l. 1, N. N. 50 banĭ, G. Tulbure l. 2, Popa Radu l. 1, H. Procopoviciu l. 1, Dolansky l. 1, în totalŭ	»	17	25
Suma	lei n.	32	25

Adăugêndŭ la acésta suma din nr. 179 alŭ „Gaz. Trans.“ 604 fl. 06 cr. și lei n. 1635 —

(Va urma). Totalŭ: 604 fl. 06 cr. și lei n. 1667 25

Le mulțumimŭ generoșilorŭ contribuitorĭ în numele nenorociților, dorindŭ ca nobilulŭ lorŭ esemplu să afle imitatorĭ pretutindenea.

Raportŭ polițienescŭ. Alaltăséră la orele $8^3/_4$ se aprinse și arse în curtea lui Petru Puiu, din Ulița de laturĭ, șura plină cu bucate. Pompierii putură localisa foculŭ și după trei óre de lucru se'ntórseră acasă.

Cu ocasiunea șederei artiștilorŭ și scriitorilorŭ ungurĭ în Brașovŭ, unŭ pictorŭ streinŭ voi să mérgă cu birja din piéță la locuința sa din Ulița fănarilorŭ. Birjarulŭ profită de împrejurarea, că streinulŭ domnŭ nu cunoscea loculŭ, ilŭ preumblă prin mai tóte stradele din cetate, din Brașovu-vechiu, din Blumĕna, și după $1^1/_2$ óră ilŭ duse în Ulița fănarilorŭ. Durere, că streinulŭ n'a putută arăta nicĭ numĕrulŭ nicĭ numele birjarului, și abia erĭ i succese unui polițistŭ a descoperi, printr'o șiretenia bine chibzuită pe birjarŭ și a-lŭ preda autorităților ca să-lŭ pedepséscă.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

CONSTANTINOPOLŬ, 3 Septemvre. — Se crede că Germania va lua asupră'și rolulŭ de mijlocitóre în privința missiunei lui Ernroth.

SOFIA, 3 Septemvre. — Consiliulŭ de miniștri s'a întrunitŭ erĭ. Se aștéptă ridicarea stării de asediu.

BERLINŬ, 3 Septemvre. — Impĕratulŭ, în timpulŭ preumblării după prândulŭ de galá, a cădutŭ din causă că podéla nu e dréptă, pe cópsa stângă și pe cotulŭ mânei stânge, pricinuindu'și o neînsemnată sdrelire.

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în tutungeria lui I. GROSS, și în librăria d-lui Nicolae I. Ciurcu.

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureșianu.

---

să amintescĭ nisce fapte pe carĭ mai că le uitaserămŭ toțĭ.

— Ai avea dreptate, Alteță, décă prietinulŭ meu Martinengo ar puté fi consideratŭ ca vinovatŭ. Insĕ în epoca când s'au întĕmplatŭ faptele acestea și cu tóte birfirile unorŭ mișei, despre carĭ mĕ mirŭ că audŭ p'unŭ doge alŭ Veneției vorbindŭ, Martinengo nicĭ n'a fostŭ supĕratŭ.

— O recunoscŭ.

— Și scițĭ pentru ce? Pentru că mai bine de cincĭ sute de ofițerĭ s'au pusŭ chezași pentru dênsulŭ declarândŭ că Martinengo nu părăsise tabĕra, nu o di, dér nicĭ măcarŭ unŭ ceasŭ.

— Crima însĕ se sĕvĕrșise! dise dogele.

— Nu tăgăduescŭ, Alteță, din potrivă o proclamŭ. Da, crima se sĕvîrșise. Der de cătră cine? De unŭ omŭ care sĕmĕnă cu Martinengo așa de multŭ, încâtŭ cei carĭ ilŭ cunosceau mai bine chiar se puteau înșela și care a făcutŭ pe mulțĭ să dică că l'au vĕdutŭ plimbându-se împrejurulŭ castelului în diua când a muritŭ contesa. Ei bine, prietinii lui Martinengo au cuvinte să credă că acelŭ omŭ, care sĕmĕna cu dênsulŭ, este unŭ servitorŭ d'ai lui Paolo.

— Ce te face să bănuescĭ acésta? pe câtŭ vreme Martinengo, ca singurŭ moștenitorŭ, avea interesulŭ să scape d'o femeă și de unŭ copilŭ, care încă sugea și a cărui viéță nu putea să supere pe altulŭ decâtŭ pe dênsulŭ!

— Rĕspundŭ și întrebării și argumentului! dise Loredano cu înfocare. — S'a constatatŭ atuncĭ că a peritŭ o sumă mare de banĭ... suma aceea nu s'a mai găsitŭ! Negreșitŭ c'a fostŭ furată de acela care a otrăvitŭ pe contesa.

— Unŭ hoțŭ prinsŭ se slujesce de pumnalŭ ér nu de otravă; s'afară de asta, hoțulŭ n'ar fi ucisŭ p'unŭ copilŭ, care nu l'ar fi putută învinovăți! rĕspunse dogele.

Toți membrii consiliului ascultaseră cu mare grijă desbaterea acésta, în care era în jocŭ onórea unuia dintr'ai lorŭ. Dreptatea și adevĕrulŭ era vĕditŭ de partea dogelui și printre bĕtrânii aceștia deprinșĭ cu afacerile publice și obicinuițĭ cu surprinderile, cu subințelegerile, cu cursele, cu furișerile, cu îndoitele ințelesurĭ, cu viclenile, cu reaua credință, carĭ făceau fondulŭ politicei viclene a guvernului Veneției, nu era nicĭ unulŭ care să fie giurgiuna lui Martinengo și să crédă că este unŭ altŭ omŭ care să-i semene întocmai: din potrivă, toți erau convinșĭ de crimele trecute și presinte ale podestatului. Cu tóte acestea le părea rĕu că dogele se inverșuna că se prigonéscă pe Martinengo.

Pentru ce?

Fiincă omulŭ acela își avea numele înscrisŭ alăturĭ cu alŭ lorŭ în Cartea de aurŭ a Veneției; fiind-că elŭ făcea parte din acea aristocrațiă puternică, a cărei cohesiune a făcutŭ posibilă lunga oligarhiă care s'a chematŭ Republica Veneției; fiind-că se simțeau solidari acelui omŭ; fiind-că pata imprimată pe fruntea unuia se rĕsfrângea asupra întregului patriciatŭ.

Podestatulŭ Padovei vedea pe judecătorii sĕi încrețindŭ frunțile și abia stăpânindu-și mișcările de mânia pe carĭ li le smulgea onesta indignare a bĕtrânului doge. Elŭ ghici că n'avea decâtŭ să facă o sforțare pentru-ca cumpĕna s'alérne în favórea sa. Venise momentulŭ d'a interveni. Cerŭ deci cuvêntulŭ și-i fuse îndată datŭ.

— Escelențe — dise podestatulŭ făcêndu-se că se adreséză membrilorŭ consiliului mai multŭ decâtŭ dogelui, — vĕ rogŭ să luați actŭ că libertatea mea de apĕrare este impedecată de dogele președinte.

— Da, este adevĕratŭ! dise Loredano.

— Te înșelĭ, podestate, președintele ca și consiliulŭ caută numai să se lumineze pe sine și să limpedéscă și afacerea acésta încurcată! — rĕspunse dogele.

Atuncĭ unŭ glasŭ, care nu era alŭ lui Loredano, făcu să se audă vorbele acestea ciudate:

— Nu te teme de nimicŭ, Martinengo; scii câtŭ suntemŭ de imparțialĭ în judecata nóstră. Depune decĭ liberŭ și mai cu sĕmă cântăresce-țĭ bine mijlócele de apĕrare.

Podestatulŭ pricepŭ că pricina lui era mai multŭ de jumĕtate câștigată: de aceea salută cu curtenia ca se mulțumésca senatorului care vorbise. Apoi dise cu multă liniște și sânge rece:

— Chiar p'atuncĭ, și de mai multe-orĭ pe urmă eram să cadŭ victima unui atentatŭ îndreptatŭ în potriva mea. In două împrejurărĭ mai cu sĕmă am cunoscutŭ pe ucigașŭ, pe care l'am mai vĕdutŭ apoi, acum cincĭ-spre-dece dile, la Isola Bella.

— Și pentru-ce n'ai depusŭ nicĭ o plângere la fiăcare atentatŭ? întrebă dogele.

— Pentru ceilalțĭ admitŭ intervenirea Statului; însĕ îndată ce este vorba despre mine, socotescŭ că sunt destulŭ de tare ca să mĕ apĕrŭ singurŭ! rĕspunse Martinengo cu mândriă.

(Va urma).

Cursulŭ la bursa de Viena

din 2 Septemvre st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	100 85
Rentă de hârtiă 5%	87.45
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98 10
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	126 –
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	115 25
Bonurĭ rurale ungare	105.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 70
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.75
Bonurĭ rurale transilvane	104 70
Bonurĭ croato-slavone	104 75
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100. –
imprumutulŭ cu premiu ung.	122 10
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124 75
Renta de hârtiă austriacă	81 30
Renta de arg. austr.	82 65
Renta de aurŭ austr.	112 80
Losurile din 1860	136 30
Acţiunile băncel austro-ungare	884 —
Act. băncel de creditŭ ung.	287.—
Act. băncel de creditŭ austr.	283.20
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.91
Napoleon-d'orĭ	9.95
Mărcĭ 100 imp. germ.	61.50
Londra 10 Livres sterlinge	125.60

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 19 Augustŭ st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	$91\frac{1}{2}$	$92\frac{1}{2}$
Renta rom. amort. (5%)	$95\frac{1}{4}$	$95\frac{3}{4}$
» convert. (6%)	$89\frac{3}{4}$	$90\frac{1}{4}$
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	35—	36—
Credit fonc. rural (7%)	$104\frac{3}{4}$	$105\frac{1}{2}$
» „ „ (5%)	$89\frac{1}{2}$	$90\frac{1}{4}$
» » urban (7%)	$103\frac{1}{4}$	$103\frac{3}{4}$
» » » (6%)	94—	95—
» » » (5%)	87—	$87\frac{1}{2}$
Banca naţională a Romăniei 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
» » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.—	$14.\frac{1}{4}$
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.01	2.02

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 3 Septemvre st. n. 1887

Bancnote românescĭ	Cump.	8.65	Vênd.	8 67
Argint românesc	»	8.60	»	8.65
Napoleon-d'orĭ	»	9.95	»	10—
Lire turcescĭ	»	11.23	»	11.27
Imperialĭ	»	10.22	»	10.26
Galbenĭ	»	5 86	»	5.90
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	109.—	»	110.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Nr. 14—1887.

Concursŭ.

Pentru ocuparea postului de învĕţătorŭ ordinarŭ la scóla confesională gr. cat. din Monorŭ, comitatulŭ Bistriţa-Năsĕudŭ, prin acésta se escrie concursŭ până în 10 Septemvre 1887 st. n.

Emolumentele împreunate cu acestŭ postŭ suntŭ 300 fl. v. a salarŭ anualŭ de solvitŭ în rate lunare anticipativŭ din fondulŭ scolasticŭ confesionalŭ, şi o grădină de legume în mărime de 200☐°. Doritorii de a ocupa acestŭ postŭ au a documenta: purtare morală, că au ascultatŭ cursulŭ preparandialŭ, că au cualificaţiune de învĕţătorŭ, după cum pretinde legea scolastică, atâtŭ din limba română, care e limba de propunere, câtŭ şi din cea maghiară.

Cei ce vorŭ documenta că au ascultatŭ cursulŭ pedagogicŭ la o preparandiă regiă de statŭ, vorŭ fi preferiţĭ.

In casŭ când nu ar concurge individĭ cualificaţĭ după cerinţele legei şi s'ar suplini postulŭ provisoriu, pentru unŭ atare concurentŭ se statoresce salariulŭ anualŭ numai de 200 fl. v. a.

Suplicele suntŭ a se înainta la subscrisulŭ *presidiu alŭ senatului scolasticŭ localŭ* până la terminulŭ mai susŭ fixatŭ.

Din şedinţa senatului scolasticŭ conf. gr. cat.

M o n o r ŭ, în 19 Augustŭ 1887.

Preşedintele ad hoc: **Dumitru Moldovanŭ.** Notarulŭ ad hoc: **Mihailŭ Puntea.** 3—3

Nr. 3258—1887.

Publicaţiune,

referitóre la normarea dărei pro 1887.

Fiindŭ normarea dărei pro 1887 deja completŭ esoperată, se provócă, în sensulŭ §-lui 35 alŭ art. de lege 44 din 1883, toţĭ dăjdierii ca, spre scopulŭ prescrierei datorinţei lorŭ de dare pro 1887, sĕ se înfăţişeze cu libelele asupra solvirei dărei celŭ multŭ până în 15 Noemvre a. c. la subscrisulŭ oficiolatŭ de dare.

B r a ş o v ŭ, 1 Septemvre 1887.

Oficiolatulŭ orăşenescŭ de dare.

Escriere de concursŭ.

Postulŭ de învĕţătorŭ, devenitŭ vacantŭ la scóla confesională gr. cat. din T e l c i u prin bolnăvirea, respective pensionarea actualului învĕţătorŭ, se va ocupa în anulŭ scolasticŭ 1887/8 prin unŭ învĕţătorŭ suplinitorŭ cu unŭ salarŭ anualŭ de 240 fl. v. a. de percipiatŭ în rate lunarĭ anticipative şi 20 fl. v. a. relutŭ de cortelŭ.

Cei ce dorescŭ a dobêndi acestŭ postŭ vorŭ înainta suplicele lorŭ subscrisului senatŭ scolasticŭ până la 15 S e p t e m v r e 1887. documentândŭ cualificaţiunea de învĕţătorŭ recerută prin lege.

Presidiulŭ senatului scolasticŭ confesionalŭ gr. cat.

T e l c i u, la 12 Augustŭ 1887.

Gregoriu Popŭ,
preşedinte.

3—3

ABONAMENTE

la

„Gazeta Transilvaniei"

se potŭ face cu începerea dale 1 şi 15 ale fiecărei lunĭ, mai uşorŭ prin mandate postale.

Adresele ne rugămŭ a ni se trimite esactŭ arătându-se şi posta ultimă.

Preţulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ	3 fl. —
„ şése lunĭ	6 fl. —
„ unŭ anŭ	12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

„ pe trei lunĭ	10 francĭ
„ şése lunĭ	20 „
„ unŭ anŭ	40 „

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei."

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 ore 01 minută diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ accelleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 oră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Braşovŭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Rêşnovŭ-Zêrnescĭ-Brană*: 12 óre 30 min. după amédĭ
b) „ „ „ *Zizină*: 4 óre după amédĭ.
c) „ „ in *Săcuime* (S. Georgĭ): 1 oră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ*: 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rêşnovŭ-Zêrnescĭ-Brană* la Braşovŭ: 10 óre înainte da amédĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Săcuime* la Braşovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre diminéţa.
e) „ *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.